

TWEEDE AFVALWATERAKKOORD ETTEN

Inhoud, akkoordverklaring en ondertekening

De inhoud van dit afvalwaterakkoord bestaat op 14 december 2012 uit de volgende onderdelen/modules:

Onderdeel/module	Datum
A. Kader, vorm en doelstellingen	14 december 2012
B. Overwegingen	14 december 2012
C. Definities	14 december 2012
D. Actieplan	14 december 2012
E. Communicatie	14 december 2012
F. Overdracht afvalwater	14 december 2012
G. Afvalwarterteam Etten	14 december 2012
X. Voortgang, evaluatie en organisatie	14 december 2012
Y. Verantwoordelijkheid, aansprakelijkheid en vrijwaring	14 december 2012
Z. Wijziging, looptijd en opzegging	14 december 2012

Waterschap Rijn en IJssel

12.17883

Afvalwaterpartners verklaren akkoord te zijn met de gehele inhoud van afvalwaterakkoord. Deze overeenkomst wordt door afvalwaterpartners aangehaald als het Tweede Afvalwaterakkoord Etten. Aldus overeengekomen en in viervoud ondertekend op de rioolwaterzuiveringsinstallatie Etten te Oude IJsselstreek d.d. 14 december 2012.

mw. T. Loeff-Hageman
wethouder Gemeente Montferland

dhr. J.W. Haverdijl
wethouder Gemeente Oude IJsselstreek

mw. drs. L.W.C.M. van der Meijs
wethouder Gemeente Doetinchem

dhr. P. Schrijver
heemraad Waterschap Rijn en IJssel

Module A. Kader en doelstellingen

De ondergetekenden:

Gemeente Doetinchem, gevestigd te Doetinchem, op grond van artikel 171 tweede lid van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigt door wethouder dhr. S. Kroon, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 3 juli 2012, hierna te noemen: de gemeente Doetinchem.

Gemeente Montferland, gevestigd te Didam, op grond van artikel 171 tweede lid van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigt door wethouder mevrouw T. Loeff-Hageman, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 13 maart 2012, hierna te noemen: de gemeente Montferland.

Gemeente Oude IJsselstreek, gevestigd te Gendringen, op grond van artikel 171 tweede lid van de Gemeentewet rechtsgeldig vertegenwoordigt door wethouder de heer. W.E.N. Rijnsaardt, handelend ter uitvoering van het besluit van het college van burgemeester en wethouders van 13 maart 2012, hierna te noemen: de gemeente Oude IJsselstreek.

Waterschap Rijn en IJssel, krachtens artikel 95 van de Waterschapswet vertegenwoordigd door de heemraad de heer P. Schrijver, handelend ter uitvoering van het besluit van het dagelijks bestuur van 13 maart 2012.

Gezamenlijk te noemen: de afvalwaterpartners

Besluiten

Een overeenkomst aan te gaan onder de navolgende bepalingen:

Artikel 1. Bindend Kader

Artikel 3.8 Waterwet stelt dat waterschappen en gemeenten zorg dragen voor de met het oog op een doelmatig en samenhangend waterbeheer benodigde afstemming van taken en bevoegdheden waaronder het zelfstandig beheer van inname, inzameling en zuivering van afvalwater. Verder hebben de afvalwaterpartners in de afvalwaterketen wettelijk vastgelegde zorgplichten, te weten:

- gemeenten
  - Inzameling en transport van stedelijk afvalwater (artikel 10.33 Wet milieubeheer)
  - Zorg van het regenwater (artikel 3.5 Waterwet)
  - Zorg structurele problemen grondwaterstanden (artikel 3.6 Waterwet)
- waterschap
  - Transport en zuivering van afvalwater (artikel 3.4 Waterwet in samenhang met artikel 1, lid 2 van de Waterschapswet)

- Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van het watersysteem (artikel 2.1 Waterwet).

De afvalwaterpartners zijn bereid om door samenwerking in de waterketen dit tot uitdrukking te brengen door hun hiervoor omschreven zorgplichten voortdurend zo doelmatig mogelijk op elkaar af te stemmen.

Andere beleidsstukken die op de samenwerking van toepassing zijn, zijn:

- Europese Kaderrichtlijn Water;
- Bestuursakkoord Water van 2011;
- Gemeentelijk rioleringsplan 2010 – 2015, gemeente Doetinchem;
- Gemeentelijk rioleringsplan 2011 – 2015, gemeente Montferland;
- Gemeentelijk rioleringsplan 2012 – 2016, gemeente Oude IJsselstreek;
- Waterbeheerplan 2010 – 2015, Waterschap Rijn en IJssel.

Artikel 2. Vorm afvalwaterakkoord

Het afvalwaterakkoord is opgebouwd uit modules. De modules A tot en met C geven het kader, de doelstellingen, de overwegingen en de gehanteerde definities weer. Hierin wordt geschetst de visie van de afvalwaterpartners op het afvalwaterakkoord, de ambities met betrekking tot de samenwerking en de wijze waarop tegen de afvalwaterketen wordt aangekeken.

Het resultaat en de verdere uitwerking van de voorgenomen activiteiten en thema's rondom de afvalwaterketen is opgenomen vanaf module D.

Het afvalwaterakkoord sluit af met de modules X, Y en Z, die resp. bestaan uit de module *voortgang, evaluatie en organisatie*, de module *handelwijze bij geschillen* en de module *wijziging, looptijd en beëindiging*.

De status van een module is afhankelijk van het onderwerp en de fase waarin de uitwerking van het onderwerp zich bevindt. Een module kan concrete operationele afspraken bevatten, een intentie weergeven om een bepaald onderwerp nader te onderzoeken of een uitvoeringsverplichting inhouden. De status kan in de loop van de tijd verschuiven van onderzoek naar planvorming en naar uitvoering en beheer. Afhankelijk van de status, kan de inhoud van een module wijzigen van een voornemen tot gezamenlijk onderzoek naar een formele juridische overeenkomst met financiële afspraken.

De wijziging van een module wordt apart bestuurlijk vastgesteld door middel van het ondertekenen van het wijzigingenblad.

Artikel 3. Doelstellingen akkoord

Ten eerste willen de afvalwaterpartners met dit akkoord voor burgers en externe partijen in de afvalwaterketen vastleggen waar zij staan in vergelijking tot de afspraken van het Bestuursakkoord Water 2011. In de module *B. Overwegingen* staat dit beschreven.

Ten tweede willen de afvalwaterpartners de kansen in de onderlinge samenwerking vastleggen, zodat zij voortaan minder vrijblijvend dan in het eerste afvalwaterakkoord werken aan de drie doelen van dit akkoord:

- a) Het dagelijks functioneren van de afvalwaterketen uitvoeren tegen zo laag mogelijke maatschappelijke kosten;
- b) De kwetsbaarheid verminderen van organisatie en functioneren van de afvalwaterketen;
- c) Het vergroten van de kwaliteit (duurzaamheid) van de afvalwaterketen, mede door het ontplooiën van gezamenlijke innovaties.

De onderlinge samenwerking staat in module *D. Actieplan* beschreven.

Ten derde willen de afvalwaterpartners de communicatie over dit akkoord en hierop volgende activiteiten gezamenlijk vormgeven. Dit staat beschreven in module *E. Communicatie*.

Ten vierde willen de afvalwaterpartners ten gevolge van de gewijzigde wet- en regelgeving en de verandering van de wijze van samenwerking tussen de gemeenten en het waterschap in de afvalwaterketen vastleggen hoe de overdracht van afvalwater in de afvalwaterketen voortaan geschiedt, mede ter vervanging van de vigerende aansluitvergunningen. Door middel van de ondertekening van dit akkoord zullen deze vergunningen komen te vervallen. Afschaffen van de vergunningen past geheel in het streven naar deregulering. De nadere afspraken over de aansluitingen en het lozen van afvalwater uit de gemeentelijke rioolstelsels in de zuiverings-technische werken van het waterschap, bedoeld om een doelmatige werking van de afvalwaterketen te kunnen bereiken, zijn vastgelegd in module *F, Overdracht afvalwater*.

Ten vijfde en laatste beëindigen de afvalwaterpartners met de ondertekening van dit akkoord de werking van het afvalwaterakkoord, dat zij op 29 juni 2007 hebben gesloten, aangezien de maatregelen daarvan zijn uitgevoerd.

Module B. Overwegingen

Overwegende dat:

- de gemeenten Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek op grond van de Waterwet de zorg heeft voor het inzamelen en verwerken van afvloeiend hemelwater en grondwater(maatregelen) in dit gebied met behulp van alle aanwezige riooltechnische voorzieningen;
- Waterschap Rijn en IJssel op grond van de Waterwet de zorgplicht heeft tot zuivering van stedelijk afvalwater, in dit gebied met behulp van de zuiveringstechnische werken in de zuiveringskringen Etten, Varsseveld en Wehl;
- de afvalwaterpartners een efficiënte afvalwaterketen in de gemeente Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek willen realiseren, voor:
  - een gezonde leefomgeving voor mens en dier;
  - een transparante afvalwaterdienst voor bewoners en bedrijven;
  - een doelmatig en duurzaam afvalwaterbeheer door de afvalwaterpartners;
- de afvalwaterpartners sinds de ondertekening van het eerste afvalwaterakkoord op 29 juni 2007 binnen het Afvalwaterteam Etten samenwerken op het gebied van riolering en zuivering. Vooral op het gebied van onderzoek en kennisuitwisseling heeft samenwerking plaatsgevonden. Er is een optimalisatiestudie uitgevoerd, gevolgd door waterkwaliteitsspoorstudies, hetgeen geleid heeft tot een goede afweging van noodzakelijke maatregelen en besparing op investeringen. Op het gebied van operationele taken is in 2010 gezamenlijk het reinigen en inspecteren van riolen aanbesteed. Ook is communicatie gezamenlijk opgepakt. Gezamenlijk gemalenbeheer is onderwerp van onderzoek;
- de benchmark riolering 2010 leidde tot de conclusies dat de rioleringszorg in Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek op orde is en, vergeleken met het landelijke gemiddelde, er binnen de rioleringszorg personeelstekort bestaat;
- de bedrijfsvergelijking zuiveringsbeheer 2009 leidde tot de conclusies dat de rioolwaterzuiveringsinrichtingen (RWZI's) goed presteren, dat de prestaties vaak beter zijn dan gemiddeld bij de andere waterschappen, als ook dan bij de andere zuiveringen van het waterschap, dat in het kader van het Bestuursakkoord Water de gebieden van slibproductie en energieverbruik kansrijk lijken om doelmatigheidswinst te behalen en dat een aandachtspunt is de belastinggraad van de RWZI Wehl want deze lijkt biologisch overbelast;

- onderkend is dat verdere optimalisatie van de afvalwaterketen als geheel mogelijkheid biedt het functioneren van riolering en zuivering nog beter op elkaar af te stemmen en daarom inmiddels gestart is met de tweede OAS, die zal leiden tot het tweede gezamenlijke afvalwaterplan;
- de afvalwaterpartners wilden weten waar ze samen staan in vergelijking met de afspraken van het Bestuursakkoord Water en willen onderzoeken welke kansen er voor nog meer samenwerking zijn, wat dat kost en oplevert;
- de vertaling van het Bestuursakkoord Water naar de regio van het Afvalwaterteam Etten betekent dat er een stijging van € 18,7 miljoen per jaar in 2010 tot € 20,5 miljoen per jaar in 2020 mag zijn, in plaats van de stijging tot € 23,4 miljoen per jaar in 2020 bij een autonome ontwikkeling. De stijging wordt in 2020 dus € 2,9 miljoen per jaar minder. De te bereiken minder meerkosten worden gerealiseerd middels recente gerealiseerde maatregelen en in nieuwe opgaven met kapitaallasten en operationeel beheer;
- door afstemming van investeringen er in het kader van de basisinspanning en afnameverplichting € 0,35 miljoen besparing is bereikt;
- door afstemming in het dagelijks beheer er € 45.000,- besparing per jaar is bereikt;
- door uitgevoerd stadswateronderzoek en planvorming en in uitvoering zijnde maatregelen in het kader van WAKker (waterkwaliteitspoor en optimalisatie afvalwaterketen) er minder meerkosten gerealiseerd worden die oplopen tot € 0,4 miljoen per jaar in 2020;
- de afgelopen jaren gemiddeld circa 12% van de bestaande verharding is afgekoppeld, waardoor de jaarlijkse kosten voor kapitaalslasten en operationele beheer minder hard stijgen en de minder meerkosten hierdoor jaarlijks € 1 miljoen zijn in 2020;
- dat de investeringen van de afvalwaterketen worden afgestemd op de werkzaamheden in de openbare ruimte, waardoor de jaarlijkse kosten minder hard stijgen en de minder meerkosten hierdoor worden bereikt die in 2020 oplopen tot jaarlijks € 0,5 miljoen;
- van de minder meerkosten van € 2,9 miljoen per jaar volgens het Bestuursakkoord Water voor deze regio door afstemming van recente investeringen en door huidige uitvoering ten minste € 1,9 miljoen per jaar anno 2020 zal zijn gerealiseerd;
- de klimaatverandering, de toenemende vervangingsopgave, de relatie met de openbare ruimte en duurzaamheid (waarbij afvalwater steeds meer als energie- en grondstoffenbron wordt gezien) leidende thema's zijn en om deze ontwikkelingen een plaats te kunnen geven een gezamenlijk gedragen toekomstvisie nodig is als richtinggevende basis voor beleid en maatregelen en goede onderbouwing van de investeringsbeslissingen;

- de afvalwaterpartners de mogelijkheden voor verdergaande minder meerkosten hebben beschouwd en tot een top 5 van kansrijke samenwerkingsmogelijkheden zijn gekomen die de komende tijd binnen de huidige organisatiestructuur uitgevoerd kunnen worden;
- de top 5 in dit afvalwaterakkoord zijn opgenomen in module *D. Actieplan*;
- door de top 5 en de voortzetting van het afkoppelprogramma (waardoor tot 2020 nog circa 55 hectare verhard oppervlak kan worden afgekoppeld) er tot 2020 de nog resterende € 1.000.000,- jaarlijkse minder meerkosten kan worden ingevuld;
- de voortzetting van de gezamenlijke aanpak voor de komende tijd door de besturen wordt gefaciliteerd en juridisch bindend geborgd door middel van dit afvalwaterakkoord;
- de afvalwaterpartners streven naar zo laag mogelijk maatschappelijke kosten in de afvalwaterketen, gerelateerd aan dezelfde of betere milieudoelstellingen;
- de afvalwaterpartners ter verbetering van de samenwerking en het functioneren van de afvalwaterketen, het voornemen uitspreken (nieuwe) onderwerpen gezamenlijk te verkennen en verder uit te werken.

Module C. Definities

Afkoppelen:

Het treffen van voorzieningen voor de afvoer van hemelwater, zodanig dat dit hemelwater niet naar de RWZI wordt getransporteerd, maar al dan niet na lokale voorzuivering, direct in de bodem of op het oppervlaktewater wordt geloosd.

Afname:

De hoeveelheid stedelijk afvalwater in m³/h die de gemeente overdraagt aan het waterschap onder regenweerstandigheden;

Afvalwater:

De Wet milieubeheer definieert afvalwater als "alle water waarvan de houder zich ontdoet, voornemens is zich te ontdoen of zich moet ontdoen". Dit betekent dat afvalwater op een doelmatige en milieuhygiënisch verantwoorde wijze dient te worden beheerd en afgevoerd.

Afvalwaterketen:

De afvalwaterketen Etten, Varsseveld en Wehl is het samenhangende geheel van riolen, rioolgemalen, transportleidingen, zuiveringsinstallaties en lozingswerken, voor het inzamelen, transporteren en zuiveren van het afvalwater, ten bate van bewoners en bedrijven gevestigd in de drie gemeenten en ter bescherming van de volksgezondheid, veegezondheid en het milieu in dat gebied.

AWA:

Het afvalwaterakkoord is een privaatrechtelijke bestuursovereenkomst tussen twee of meer overheden (gemeente(n) en waterschap) waarin juridisch bindende afspraken zijn opgenomen over de samenwerking in de afvalwaterketen.

GRP:

Een gemeentelijk rioleringsplan is het document waarin een gemeente het beheer van de riolering vastlegt. Artikel 4.22 van de Wet milieubeheer stelt het hebben van een actueel GRP verplicht voor alle Nederlandse gemeenten. Sinds de invoering van de Wet gemeentelijke watertaken moet het GRP ook ingaan op het beheer van grondwater en hemelwater, dit wordt ook wel het verbrede GRP genoemd.

Maatschappelijke kosten:

De totale kosten die verbonden zijn aan inzameling, transport en behandeling van afvalwater.

OAS:

Optimalisatiestudie Afvalwater Systeem. De studie naar (een pakket aan) maatregelen, waarbij enerzijds een zo goed mogelijk afvalwatersysteem tegen de laagste maatschappelijke kosten en anderzijds een niveau van vuiluitwerp naar het oppervlaktewater dat voldoet aan de gestelde emissie-eisen wordt gerealiseerd.

Overnamepunt:

Het "overnamepunt" is de formele locatie waar de taak van de gemeente voor inzameling en transport van stedelijk afvalwater eindigt en waarvandaan het transport naar en behandeling op een RWZI de taak is van het waterschap.

Afvalwaterpartners:

De deelnemende organisaties, te weten de gemeente Doetinchem, de gemeente Montferland, de gemeente Oude IJsselstreek en Waterschap Rijn en IJssel.

RWZI:

Rioolwaterzuiveringsinstallatie en effluentleiding.

Module D. Actieplan

Binnen het Afvalwaterteam Etten wordt jaren samengewerkt op het gebied van het afvalwaterketenbeheer. Zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau is er structureel overleg. De aanpak van projecten gebeurt op ad-hoc basis. Dit model heeft tot op heden, met externe ondersteuning op onderdelen, afdoende gewerkt.

In de bestuurlijk overleg afvalwaterketen Etten, Varsseveld en Wehl van 31 oktober 2011 is akkoord gegaan met het uitgevoerde feitenonderzoek en heeft het afvalwaterteam opdracht gekregen een actieplan op te stellen. Het actieplan is in deze module opgenomen.

Voortzetting van de huidige structuur heeft de voorkeur, temeer daar er binnen de regio sterke bedenkingen bestaan tegen bijvoorbeeld de effectiviteit van samengevoegde regionale organisatiestructuren en de invloed die daarop kan worden uitgeoefend. Dit neemt niet weg dat we samenwerkingskansen binnen de regio Achterhoek+ benutten, als deze zich voordoen.

Om in 2020 ook daadwerkelijk de doelmatigheidswinst te kunnen realiseren, zijn vervolgstappen nodig. Kijkend naar de top 5 van samenwerkingsmogelijkheden is het wel nodig om de huidige aanpak verder te structureren en minder vrijblijvend te maken. De voortzetting van de gezamenlijke aanpak voor de komende tijd moet door de besturen worden gefaciliteerd en worden geborgd.

De afvalwaterpartners zijn gehouden aan de volgende bepalingen:

Artikel 1. Gezamenlijke activiteiten afvalwaterpartners

De afvalwaterpartners verplichten zich om de volgende activiteiten gezamenlijk te ontplooiën:

1. Ontwikkelen van een gezamenlijke visie op systeem en organisatie, vastgelegd in een gezamenlijk GRP en Afvalwaterplan.
2. Opzetten van gezamenlijk databeheer.
3. Opzetten van gezamenlijk meten- en monitoren.
4. Ontwikkelen van een gezamenlijke renovatiestrategie.
5. Uitbouwen kennisplatform operationele taken zoals inspectie, reiniging, gemalenbeheer en kolkenreiniging.

Artikel 2. Aanpak

Om tot een actieplan te komen worden de volgende stappen voorgesteld:

- a) De prioritering van de samenwerkingsmogelijkheden en het aanwijzen van de trekkers per onderdeel als volgt vaststellen:
  1. Ontwikkelen van een gezamenlijke visie op systeem en organisatie, vastgelegd in een gezamenlijk GRP en Afvalwaterplan (2016).
Trekker van deze actie: Doetinchem
Rekening houden met inzet eigen uren en kosten i.v.m. externe ondersteuning.

2. Opzetten van gezamenlijk databeheer.
Trekker van deze actie: Waterschap
Rekening houden met inzet eigen uren en externe ondersteuning workshop.
3. Opzetten van gezamenlijk meten- en monitoren.
Trekker van deze actie: Oude IJsselstreek
Rekening houden met inzet eigen uren en externe ondersteuning workshop.
4. Ontwikkelen van een gezamenlijke renovatiestrategie.
Trekker van deze actie: Montferland
Rekening houden met inzet eigen uren en externe ondersteuning workshop.
5. Uitbouwen kennisplatform operationele taken zoals inspectie, reiniging, gemalenbeheer en kolkenreiniging.
Trekker van deze actie: Waterschap
Rekening houden met inzet eigen uren en externe ondersteuning workshop.

Zodra de trekker deze taak niet meer uitvoert, wordt een opvolger aangesteld door de organisatie waar de trekker deel van uit maakt. Daarvoor is geen wijziging van dit akkoord nodig.

- b) het versterken van de organisatie- en vergaderstructuur door het instellen van een tweemaandelijks overleg, gekoppeld aan de overleggen van het Afvalwaterteam Etten, waarin een terugkoppeling plaatsvindt per actie en de voortgang kan worden bewaakt. Voorzitter van het ambtelijk overleg is voor de komende 2 jaar het Waterschap. Elk twee jaar wordt de voorzitter voor de komende periode gekozen door en uit het Afvalwaterteam Etten;
- c) het opstellen van een projectplan per actie, met daarin opgenomen een inventarisatie van de uit te voeren werkzaamheden, een planning en doorlooptijd, benodigde uren, externe ondersteuning en benodigd budget;
- d) Onderzoek laten uitvoeren door het Afvalwaterteam Etten naar mogelijkheden binnen de samenwerking om de kwaliteit van het afvalwaterketenbeheer te waarborgen of te verbeteren, kennis te behouden en de kwetsbaarheid te verminderen.

Artikel 3. Bekostiging

De benodigde tijd voor de in deze module genoemde acties en overleggen wordt per projectteamlid ingeschat op 300 uur per jaar voor de komende twee jaren. De kosten voor externe inhuur worden geraamd op ca. € 20.000,= excl. BTW, wat neerkomt op € 5.000,=/partner. Met betrekking tot de verplichtingen volgens art. 1 en 2 van deze module zullen geen verdere verrekningen van kosten plaats vinden.

Module E. Communicatie

Deze module geeft een overzicht van gezamenlijke activiteiten die de partners in de afvalwaterketen van de zuiveringskring Etten ondernemen om over hun activiteiten naar buiten te treden. Het plan bevat een concrete planning waar de afvalwaterpartners naar handelen. Het geeft tevens inzicht in de vraag: Wanneer en op welke wijze treden we als afvalwaterpartners gezamenlijk naar buiten?

Artikel 1.1 Doel

Afstemming over communicatieactiviteiten in het kader van afvalwaterketen. Dit moet leiden tot heldere communicatie richting burger en overige belanghebbenden. Waarbij we uitleg geven over wat de samenwerking inhoud en oplevert.

Artikel 1.2 Afbakening

Het betreft in eerste instantie de communicatie rondom de afvalwaterketen in 2013. Aan het eind van het kalenderjaar vindt er een evaluatie plaats van de communicatie activiteiten. Deze evaluatie vormt de basis van het voorstel aan het bestuurlijk afvalwater team voor de communicatie activiteiten voor het daarop volgende kalenderjaar.

De communicatie betreft alle gezamenlijke activiteiten rondom de afvalwaterketen richting de burger. Andere onderwerpen (die binnen de gemeentes en het waterschap wel spelen) komen hierbij niet aan bod. Verder gaat het om de communicatie rondom de uitvoering van het afvalwaterakkoord. Deze communicatie zal in mindere mate gericht zijn op de burgers maar meer gericht zijn op:

- Deelnemers Beraad Water Achterhoek+
- Koepelorganisaties VNG en de Unie van Waterschappen
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu
- Stichting Rioned;
- Provincie Gelderland.

De afvalwaterpartners houden elkaar op de hoogte van activiteiten rondom riolering, zuivering en afvalwater.

Artikel 1.3 Boodschap

We hebben als afvalwater team een interne en externe communicatieboodschap.

De externe communicatieboodschap is:

- Samen is beter voor burger en milieu.

De Interne communicatieboodschap is:

- De zichtbaarheid bij burgers moet groter worden op het punt van dienstverlening (beter en goedkoper) en de belevingswaarde van de woonomgeving;
- Betere waterkwaliteit in de stad;
- Samenwerking leidt tot lagere maatschappelijke lasten;
- Er zijn (nieuwe) opties voor de afvalwaterketen: terugwinning van energie en stoffen (fosfaat), bescherming volksgezondheid, bescherming veegezondheid, beperking wateroverlast in de stad en goed gebruik van afvalwater en regenwater.

Artikel 1.4 Uitgangspunten

De communicatie activiteiten sluiten aan bij de doelstellingen van het afvalwaterakkoord.

Artikel 2. Communicatiemiddelen, planning en werkzaamheden

In bijlage 1 van het AWA is een overzicht van de communicatie activiteiten voor het lopende kalenderjaar opgenomen. Deze bijlage wordt jaarlijks aan het eind van het lopende jaar voor het volgende kalenderjaar aangepast en vastgesteld door het bestuurlijk afvalwaterteam.

Artikel 2.1 Communicatiemiddelen

Elke organisatie beschikt over communicatiemiddelen. Hoe meer middelen worden ingezet om dezelfde boodschap te verkondigen, hoe meer effect dit oplevert. De volgende middelen willen we in ieder geval per organisatie inzetten:

Structureel

- website; www.oude-ijsselstreek.nl; www.doetinchem.nl; www.montferland.info ; www.wrij.nl ;
- gemeentepagina's in huis-aan-huis bladen (wekelijks) en waterschapspagina in huis-aan-huisbladen (frequentie nog onbekend).

Artikel 2.2 Planning en aanpak communicatieactiviteiten

We hanteren de planning zoals deze is aangegeven in bijlage 1. Als zich tussendoor activiteiten voordoen, gebeurt dit zoveel mogelijk met de betrokken afvalwaterpartners. Uiteraard kan elke partner afzonderlijk van elkaar communiceren over specifieke activiteiten in de afvalwaterketen (denk bijvoorbeeld aan de communicatie rondom het GRP of werkzaamheden/hinder bij een afkoppelproject waarover gepubliceerd wordt). De andere afvalwaterpartners worden hier tijdig over geïnformeerd.

Aanpak

Iedere afvalwaterpartner schrijft over zijn onderwerp en deelt dit met de andere afvalwaterpartners. Zo maken we gebruik van elkaars teksten. Daarbij streven we ernaar de kant van de gemeente/waterschap te belichten, maar ook een burger/gebruiker te interviewen, hun vragen helder te krijgen en het voordeel voor de burger te benadrukken. De tekst is zodanig geschreven dat deze ook bruikbaar is voor de overige afvalwaterpartners (natuurlijk kan een stukje over de eigen gemeente of waterschap worden toegevoegd om het zo concreet mogelijk te maken). Ook houden we elkaar op de hoogte van elkaars activiteiten en teksten. We hebben regelmatig met elkaar contact om elkaar bij te praten over de activiteiten van afgelopen periode en te bespreken wat de komende tijd op de agenda staat. Aan het eind van het kalenderjaar stellen we samen de communicatieagenda voor het komende kalenderjaar op.

Artikel 2.3 Relaties met andere processen en activiteiten

De communicatie activiteiten rondom AWA Etten, Varsseveld en Wehl heeft een relatie met een aantal communicatie activiteiten binnen het waterschap en de gemeentes, onder andere met:

- publicaties in huis-aan-huis bladen;
- publicaties op websites;
- informatiebrochures, o.a. rioolwijzer;
- Waterketennieuws, nieuwsblad uitgegeven door het waterschap voor bestuurders en ambtenaren die met de afvalwaterketen te maken hebben.

Artikel 3. Organisatie

Artikel 3.1 Projectorganisatie, team en teamrollen

Vanuit de communicatieafdelingen van de vier organisaties wordt de communicatie rondom de afvalwaterketen Etten ondersteund. Een van de communicatieadviseurs neemt zitting in het ambtelijk Afvalwaterteam Etten en is bij het bestuurlijke Afvalwaterteam Etten aanwezig. Voor de communicatieactiviteiten wordt per activiteit een ambtelijke trekker benoemd. Na afloop van het kalenderjaar worden voor het daarop volgende jaar opnieuw de rollen bepaald. De communicatiemensen stemmen zaken met elkaar af, de inhoudelijke mensen zijn in het afvalwaterteam - overleg aanwezig voor input.

Artikel 3.2 Overlegstructuren

De communicatiemensen hebben regelmatig contact met elkaar om de voortgang van de communicatie rondom de diverse projecten met elkaar te bespreken. Verder wordt informatie uitgewisseld over het ambtelijke en bestuurlijke overleg Afvalwaterteam Etten, Varsseveld en Wehl. Deze overlegmomenten worden dusdanig gekozen dat de input vanuit beide overleggen weer gebruikt kan worden voor een goede communicatie rondom de afvalwaterketen.

Artikel 4. Projectbeheersing en informatie

Artikel 4.1 Beheersen project

Door elkaar regelmatig te spreken, houden we elkaar goed op de hoogte en constateren we tegelijk of er zaken mis gaan of bijsturing nodig hebben. We doen dit in relatie tot de activiteiten (er moet een concrete aanleiding zijn).

Aan het eind van het kalenderjaar vindt er een evaluatie plaats en kan eventueel een bijsturing voor de activiteiten van het volgende kalenderjaar plaatsvinden.

Artikel 4.2 Kwaliteit

We streven naar goede kwaliteit van de berichtgeving en informatie die voor de burger en andere belanghebbende interessant is. Goede follow-up binnen de eigen organisatie is een belangrijk aandachtspunt.

Artikel 4.3 Rapportages

Aan het eind van het kalenderjaar vindt er een evaluatieplaats van de gedane communicatie activiteiten. Deze evaluatie vormt de basis voor de communicatie activiteiten voor het daarop volgende kalenderjaar. De communicatiemedewerker die zitting heeft in het Afvalwaterteam zorgt voor terugkoppeling naar ambtelijke en bestuurlijke werkgroep.

Artikel 5. Bekostiging

De benodigde tijd voor de in deze module genoemde acties en overleggen wordt per communicatiemedewerker ingeschat op 60 uur per jaar voor de komende twee jaren. De kosten voor de inzet van de communicatiemiddelen worden geraamd op ca. € 20.000,= excl. BTW, wat neerkomt op € 5.000,=/partner. Met betrekking tot de verplichtingen volgens deze module zullen geen verdere verrekeningen van kosten plaats vinden.

Module F. Overdracht afvalwater

In 2001 zijn aan de (voormalige) gemeenten Bergh, Doetinchem, Gendringen, Wehl en Wisch, aansluitvergunningen verleend. Deze vergunningen passen niet meer bij de nieuwe regelgeving en de onderlinge verhoudingen tussen de vier organisaties. In dit afvalwaterakkoord worden daarom ter vervanging van de vergunningvoorschriften, afspraken tussen waterschap en gemeentes vastgelegd over de aansluitpunten en overdracht van afvalwater.

Inleiding

Als gevolg van de inwerkingtreding van de Waterwet dragen waterschappen en gemeenten gezamenlijk zorg voor de afstemming van taken en bevoegdheden, waaronder het zelfstandige beheer van inname, inzameling en zuivering van afvalwater. Dit is gericht op een doelmatig en samenhangend waterbeheer (artikel 3.8 Waterwet). Dit betekent voor de gemeente en het waterschap dat zij verplicht zijn tot overleg en afstemming. In deze module staan de uitgangspunten op basis waarvan de overdracht van het rioolwater wordt uitgevoerd.

Uitgangspunt 1: Afvalwater

Om de doelmatige werking van de afvalwaterketen te kunnen bereiken is het volgende kader voor lozingen op de afvalwaterketen opgesteld.

Elke lozing vanuit een huishouden of bedrijf die binnen dit kader blijft, is toegestaan op de rioleering, behoudens de geldende wettelijke regelgeving, zoals het Activiteitenbesluit. Het afvalwarterteam Etten streeft dit lozingskader na door communicatie, vergunningverlening en toezicht.

Het te lozen afvalwater op de afvalwaterketen mag in principe geen afvalstoffen bevatten die:

- verstopping, beschadiging, (brand- en explosie)gevaar, hinder of verstoring van de doelmatige werking van de zuiveringstechnische werken kunnen veroorzaken;
- nadelig zijn voor de kwaliteit van het zuiveringsslib;
- in een zodanige concentratie het aquatisch milieu op de korte of langere termijn schade ondervindt;
- de grenswaarden overschrijden van de in de volgende tabel genoemde parameters:

PARAMETERS	STEEKMONSTER
Temperatuur	30° C
Zuurgraad	6,5 ≤ pH ≤ 9
PARAMETERS	VOLUME PROPORCIONEEL ETMAALMONSTER
Sulfaat	< 300 mg/l

Chloride	< 500 mg/l
Minerale olie	< 50 mg/l
Olie	< 200 mg/l
Vet, PE – extraheerbaar	< 150 mg
Verhouding CZV : Nkj	≥ 8
Verhouding CZV : P-totaal	≥ 50

Vervuilingswaarden worden tenminste tweewekelijks op de RWZI's Etten, Varsseveld en Wehl bepaald (jaarverslag zuiveringen). Debieten worden continu gemeten op de rioolgemalen van het waterschap.

Uitgangspunt 2: Overdracht afvalwater

In 2001 zijn aan de (voormalige) gemeenten Bergh, Doetinchem, Gendringen, Wehl en Wisch aansluitvergunningen verleend op grond van de aansluitverordening. De verleende vergunningen op grond van de Aansluitverordening past niet meer in de nieuwe regelgeving. Afschaffen ervan past ook in het streven naar deregulering.

Na de ondertekening van dit afvalwaterakkoord worden de vigerende aansluitvergunningen voor de objecten binnen de huidige gemeente Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek ingetrokken. Voor de objecten die met de gemeentelijke herindeling van Didam en Wisch buiten de zuiveringskringen Etten, Varsseveld en Wehl vallen, blijven de aansluitvergunningen van kracht totdat met de betreffende gemeenten afspraken hierover in een afvalwaterakkoord zijn vastgelegd.

Het waterschap verplicht zich om na ondertekening van dit akkoord de volgende voor de gemeenten Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek vigerende aansluitvergunningen in te trekken:

Nummer	Datum	RWZI	Aansluitpunt rioolgemaal
Doetinchem			
01.09374*	5 oktober 2001	Etten	Doetinchem-West (Dichterseweg), Hamburgerbroek, Zaagmolenpad, Europaweg*, Gaanderen**
01.09408	5 oktober 2001	Wehl	Wehl, Nieuw-Wehl, Persleiding Nieuw-Wehl – RWZI Wehl.
Montferland			
01.09370	5 oktober 2001	Etten	Azewijn, Braamt, Kilder, Lengel, Loerbeek, s-Heerenberg, Stokkum.

Oude IJsselstreek			
02.05435	29 mei 2002	Etten	Etten, Megchelen, Ulft, Varsselder, Persleiding Azewijn - 's-Heerenberg (is inmiddels rioolgemaal Netterden).
01.09410*	5 oktober 2001	Etten	Terborg, Gaanderen**.
01.09410	5 oktober 2001	Varsseveld	Varsseveld, Westendorp, Persleiding Westendorp - RWZI Varsseveld, Persleiding Halle - RWZI Varsseveld

Opmerking betreffende Europaweg*

De Huet, Industrierrein Wijnbergen en Dichteren lozen volgens de aansluitvergunning op gemaal Europaweg. Volgens de bij de aansluitvergunning gevoegde tekening loost De Huet echter op de persleiding naar gemaal Europaweg.

Opmerking betreffende Gaanderen**

In de aansluitvergunning nr. 01.09374 (d.d. 5 okt. 2001) van Doetinchem staat dat 'Het rioleringsgebied Gaanderen loost op het rioleringsgebied Terborg/Silvolde'. Dit wordt in deze aansluitvergunning afwisselend een lozing en een aansluitpunt genoemd. De afvoerhoeveelheid vanuit Gaanderen op Terborg bedraagt 340 m³/h. In de aansluitvergunning nr. 01.09410 (d.d. 5 okt 2001) van voormalig Wisch staat vermeld dat het aansluitpunt voor de kern Terborg/Silvolde het rioolgemaal Terborg/Silvolde is. Hierbij staat dan weer niet in de tekst vermeld dat ook de kern Gaanderen via de kern Terborg afvoert. In bijlage IV (overzicht karakteristieke gegevens rioleringsplan Wisch) is de hoeveelheid van Gaanderen weer wél betrokken.

Het waterschap zorgt voor voldoende verwerkingscapaciteit van het afvalwater tot een maximum hoeveelheid per aansluitpunt, zoals aangegeven in de volgende kaart, het Afvalwaterplan zuiveringskring Etten 2006 -2009 en in onderstaande tabel.

Aansluitpunt	m ³ /h
Nieuw Wehl	35
Persleiding Nieuw Wehl – RWZI Wehl	5 + 6
Wehl	217
Westendorp	37
Varsseveld	511
Persleiding Westendorp – RWZI Varsseveld	3
Persleiding Halle – RWZI Varsseveld	24

Momenteel wordt de tweede OAS uitgevoerd. De bovenvermelde capaciteiten kunnen, indien dit doelmatig is, ten gevolge van de OAS worden gewijzigd.

Uitgangspunt 3: Beheer en onderhoud

Om een doelmatige werking van de afvalwaterketen te garanderen is structureel beheer en onderhoud van de afvalwaterketen noodzakelijk.

Het beheer en onderhoud in het gemeentelijk deel van de afvalwaterketen heeft invloed op de doelmatige werking van de afvalwaterketen dat in beheer is van het waterschap en omgekeerd. De gemeenten Doetinchem, Montferland en Oude IJsselstreek en het Waterschap Rijn en IJssel stellen elkaar minimaal 5 werkdagen voor aanvang van de werkzaamheden via mail op de hoogte. Hierbij worden afspraken gemaakt om het effect van het onderhoud op de afvalwaterketen zo klein mogelijk te houden.

Ter bescherming van de doelmatige werking van de afvalwaterketen en het verminderen van de exploitatiekosten streeft het Afvalwaterteam Etten na:

- dat er geen ongewenste lozingen op de riolering plaats vinden (bijvoorbeeld koel-, drainage-, bronnering- en saneringswater (functionele eis GRP Doetinchem en GRP Oude IJsselstreek);
- dat er geen grondwater de riolering intreedt en geen rioolwater uittreedt (functionele eis GRP Doetinchem en GRP Oude IJsselstreek);
- dat schoon hemelwater afgekoppeld of niet aangekoppeld wordt (functionele eis GRP Doetinchem); dat alleen percelen, waar de perceeleigenaar niet zelf voor de verwerking van hemelwater kan zorgen, een hemelwateraansluiting op de riolering hebben (functionele eis GRP Oude IJsselstreek); dat in combinatie met andere projecten hemelwater zo veel mogelijk wordt gescheiden ingezameld en lokaal verwerkt, er gebieden worden aangewezen waar bewoners zelf verantwoordelijk zijn voor de inzameling en verwerking van hemelwater en er bij uitbreidings- of herinrichtingsprojecten de gemeente geen hemelwater inzamelt, tenzij infiltratie ondoelmatig is (taakopvatting GRP Montferland).

Het afvalwaterteam gaat bij de bescherming van de doelmatige werking van de afvalwaterketen uit van de voorkeursvolgorde in het de Wet milieubeheer (artikel 10.29a). Vervolgens wordt middels lokaal maatwerk de juiste aanpak ontworpen.

Uitgangspunt 4: Controle en onderzoek

Indien een lozer, zijnde huishouden, bedrijf of gemeente, uitgangspunten in dit kader wil overschrijden, bespreekt het afvalwaterteam Etten of dit toelaatbaar is.

Het afvalwaterteam Etten bespreekt bij overschrijding van de vervuilingswaarde en/of de debieten zoals bepaald in het gemeentelijk rioleringsplan en het basisrioleringsplan, welke aanpak er mogelijk is om de overschrijding te stoppen. De gemeentelijke rioleringsplannen, basisrioleringsplannen en het Afvalwaterplan zuiveringskring Etten 2006-2009 zijn de basis voor het bepalen van de vervuilingswaarde en de afvalwaterdebieten (DWA en RWA, droogweerafvoer en regenweerafvoer).

Het gaat om de volgende gemeentelijke rioleringsplannen:

- Gemeentelijk rioleringsplan 2010 – 2015, gemeente Doetinchem
- Gemeentelijk rioleringsplan 2011 – 2015 , gemeente Montferland
- Gemeentelijk rioleringsplan 2011 – 2016, gemeente Oude IJsselstreek

Het gaat om de volgende basisrioleringsplannen:

Gemeente	Kern	RWZI	Jaar
Doetinchem	Dichteren	Etten	jan-97
	Bedr. Wijnbergen	Etten	jul-97
	Wijnbergen Het Oosten	Etten	-
	Wehl Heideslag	Etten	(2012)
	De Huet	Etten	feb-99
	Doetinchem-West / Dichterenseweg Wijnbergen	Etten	jun-00
	Gaanderen	Etten	mei-07
	Wijnbergen Het Midden en Westen	Etten	jul-08
	Hamburgerbroek / Verheulswede	Etten	jun-09
	Zaagmolenpad	Etten	jul-09
	Overstegen	Etten	sep-11
	Langerak	Etten	sep-11
	Wehl	Wehl	sep-11
	Nieuw-Wehl	Wehl	sep-11
	Wehl RBT	Etten	nov-11
Montferland	Stokkum	Etten	apr-06
	Zeddam	Etten	apr-06
	Azewijn, Beek, Braamt, Kilder, Loerbeek en 's-Heerenberg	Etten	okt-11
Oude IJsselstreek	Ulft Vogelbuurt en Bomenbuurt	Etten	-
	Ulft Rieze 1 t/m 5 Bedrijventerrein	Etten	div
Vervolg Oude IJsselstreek	Westendorp	Varsseveld	jul-02
	Heelweg-west	Varsseveld	jul-02
	Sinderen	Varsseveld	jul-02
	Varsseveld-kern	Varsseveld	sep-02
	Netterden	Etten	aug-03
	Etten	Etten	feb-04
	Gendringen	Etten	okt-04
	Terborg/Silvolde	Etten	feb-05
	Megchelen	Etten	aug-08
	Heelweg-oost	Varsseveld	aug-08
Bedr. Hofskamp-zuid	Varsseveld	aug-08	
Varsselder-Veldhunen	Etten	aug-08	
Ulft en Bontebrug	Etten	jun-09	

Bij stelselmatige overschrijdingen van de genoemde uitgangspunten komt de doelmatige werking van de afvalwaterketen in gevaar. Het afvalwaterteam Etten spant zich in om stelselmatige overschrijdingen van de uitgangspunten te voorkomen door communicatie en toezicht.

Uitgangspunt 5: Nieuwe aansluitingen

Bij het realiseren van een nieuwe communale aansluiting op de zuiveringstechnische werken overlegt het Afvalwaterteam Etten over de kosten en de technische realisatie van de aansluiting en het beheer en onderhoud van de aansluiting.

Uitgangspunt 6: Aanpak diffuse bronnen

Een deel van de aanvoer van chemische stoffen naar de RWZI is afkomstig van diffuse bronnen. Deze diffuse bronnen beïnvloeden de oppervlaktewaterkwaliteit doordat ze beperkt of niet verwijderd worden door de RWZI. De onderstaand genoemde stoffen veroorzaken momenteel geen knelpunten voor de doelmatige werking van de afvalwaterketen, inclusief de afzet van het riool- en zuiveringsslib en de lozing van het effluent. Wel verhogen zij de exploitatiekosten van de afvalwaterketen. Het Afvalwaterteam Etten spant zich in om de verontreiniging via diffuse bronnen te verminderen. Het gaat hierbij om de stoffen:

- koper;
- zink;
- bestrijdingsmiddelen;
- medicijnen en hormoonverstorende stoffen.

Uitgangspunt 7: Calamiteitenregeling

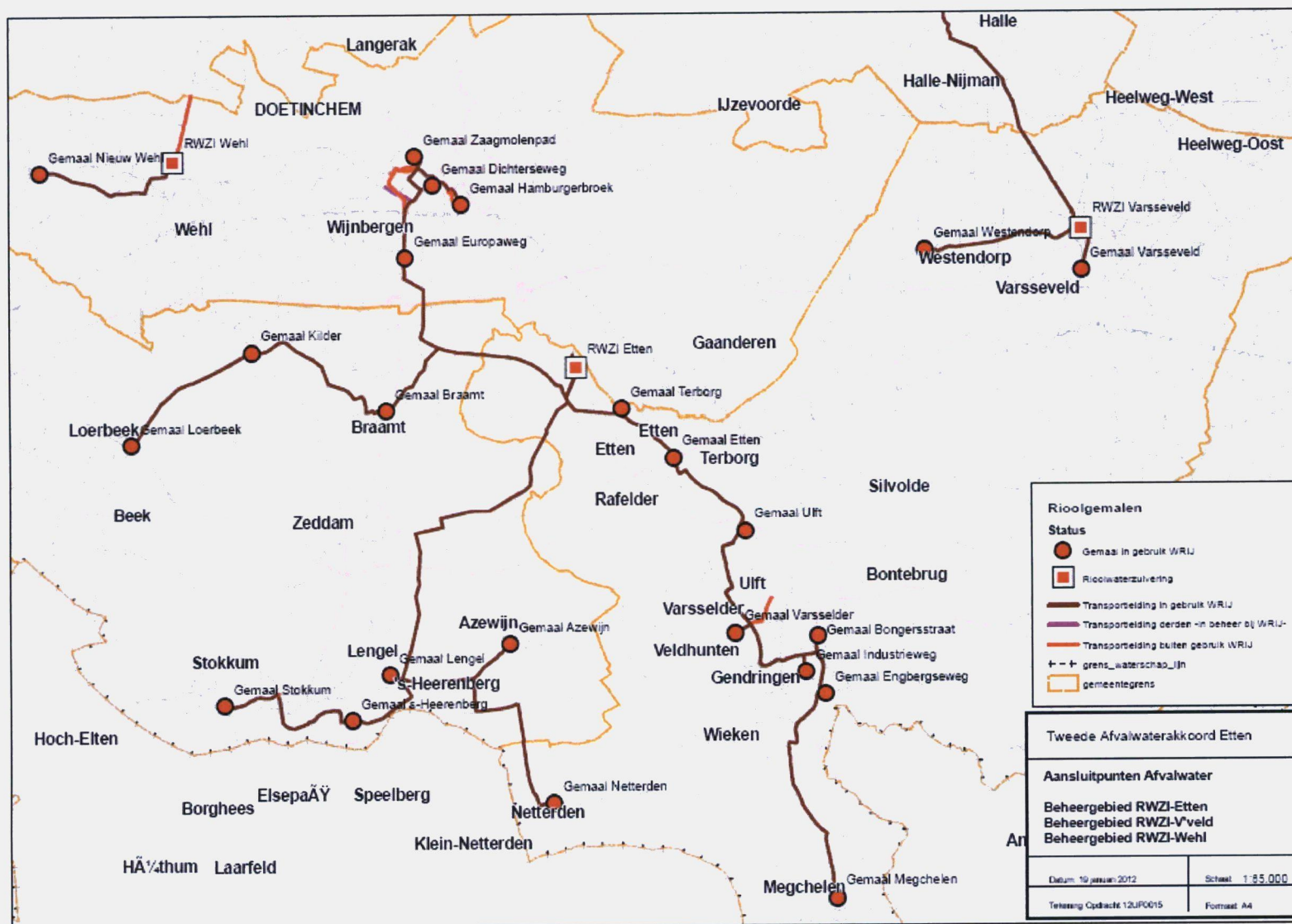
Calamiteiten kunnen leiden tot ernstige verstoring van de afvalwaterketen en nadelige gevolgen voor het oppervlaktewater. Door calamiteiten snel en adequaat te melden kunnen de nadelige gevolgen beperkt worden.

De afvalwaterketenpartners stellen bij ongewone voorvallen binnen één uur na constatering elkaar op de hoogte en streven in gezamenlijkheid naar een zo snel mogelijke afhandeling van de calamiteit.

- Waterschap Rijn en IJssel is 24 uur per etmaal telefonisch bereikbaar:
tel. 0314 - 369 369.
- De gemeente Doetinchem is 24 uur per etmaal telefonisch bereikbaar:
tel. 06 - 2269 8928
- De gemeente Montferland is 24 uur per etmaal telefonisch bereikbaar:
tel. 0314 - 668 876
- De gemeente Oude IJsselstreek is 24 uur per etmaal telefonisch bereikbaar:
tel. 0315 - 292 292

De gemeenten en het waterschap geven in 2013 nadere invulling aan een incidentenplan riole-ring voor deze afvalwaterketen.

Kaart: Aansluitpunten

Module G. Afvalwaterteam Etten

De samenstelling van de teams is als volgt:

Bestuurlijk afvalwaterteam

- Gemeente Doetinchem : Wethouder S. Kroon
Ambtenaar S. Berends
- Gemeente Montferland : Wethouder T. Loeff-Hageman
Ambtenaar P. Borkus
- Gemeente Oude IJsselstreek: Wethouder W. Rijnsaardt
Ambtenaar D. Hoogeveen
- Waterschap Rijn en IJssel : Heemraad P. Schrijver (voorzitter)
Ambtenaar M. Kaats

Ambtelijk afvalwaterteam

- Gemeente Doetinchem : Bas Berends (rioolbeheer)
- Gemeente Montferland : Peter Borkus (rioolbeheer)
Henk Kuipers (agendalid)
- Gemeente Oude IJsselstreek: Dirk Hoogeveen (rioolbeheer)
Henry Koning (agendalid)
- Waterschap Rijn en IJssel : Martien Kaats (voorzitter/afvalwaterketen)
Fred Tacke (notulist/riolering)
Conny Swenne (relatiebeheer)
Roland de Kleine (zuiveringsbeheer)
Jos Jaspers (agendalid)

Ingeval van bepaalde onderwerpen kan het afvalwaterteam uitbreiden met collega's uit Doetinchem, Montferland, Oude IJsselstreek en Rijn en IJssel. Zodra de deelnemer geen lid meer is van een van deze overleggen, stelt de betreffende organisatie waar de deelnemer deel van uit maakt een opvolger aan. Daarvoor is geen wijziging van dit akkoord nodig.

Communicatieteam

Wordt ingevuld door de communicatiemedewerkers van de vier organisaties.

Module X. Voortgang, evaluatie en organisatie

Artikel 1. Voortgang, evaluatie en organisatie

1. De ondertekening van dit afvalwaterakkoord is het startsein voor de voortzetting van het bestuurlijke en ambtelijke afvalwater teams Etten, dat verder uitvoering zal geven aan dit akkoord. De gemeente en het waterschap starten na ondertekening van het akkoord het tweemaandelijks overleg van het afvalwater team. Tenminste eens per jaar komen de wethouders en de heemraad bijeen om verantwoording af te nemen over de voortgang van de activiteiten van het afvalwater team gedurende de afgelopen 12 maanden en sturing te geven aan activiteiten van het afvalwater team over de komende 12 maanden.
2. De afvalwater partners zien het afvalwaterakkoord als een proces in de vorm van een cyclus van onderzoek, plannen, realiseren\uitvoeren, monitoren effecten en bijstellen. Het akkoord is een dynamisch groeidocument. Eens per twee jaar worden de resultaten geëvalueerd. Bij de evaluatie worden nieuwe ontwikkelingen meegenomen, zodat toekomstgericht nieuwe modules met afspraken worden ontwikkeld.
3. Op initiatief van een van de vier afvalwater partners kan het afvalwaterakkoord na overeenstemming met de andere partners worden aangepast.
4. Afvalwater partners spreken af dat elke twee jaar in onderling overleg bepaald wordt, wanneer en welke bouwstenen (nieuwe modules) onderdeel gaan vormen van het afvalwaterakkoord en wat de status is van die modules.
5. Communicatie richting de burger over activiteiten in de afvalwaterketen, voortkomend uit dit afvalwaterakkoord, wordt in gezamenlijkheid opgepakt door het communicatieteam.
6. Als er in dit proces onduidelijkheden ontstaan, wordt in eerste instantie op ambtelijk niveau naar een oplossing gezocht en zo nodig daarna bestuurlijk.

Module Y. Aansprakelijkheid en vrijwaring

Artikel 1. Aansprakelijkheid

- 1 De afvalwaterpartners zijn aansprakelijk voor de gevolgen van de gerealiseerde maatregelen als bedoeld in module *D Actieplan*, die de afvalwaterpartner in eigendom of beheer heeft.

Artikel 2. Vrijwaring

- 1 De afvalwaterpartner die tekort schiet in het nakomen van de verplichting tot tijdige realisatie van de maatregelen is gehouden alle daaruit voortvloeiende schade alleen te dragen en, in voorkomend geval, de andere afvalwaterpartners te dier zake volledig te vrijwaren.
- 2 Afvalwaterpartners vrijwaren elkaar over en weer voor andere aanspraken of verplichtingen vanuit het verleden die voortkomen uit het eigendom of beheer van het afvalwatersysteem.

Module Z.   Wijziging, looptijd en opzegging

Artikel 1.   Gewijzigde omstandigheden

1.   Indien als gevolg van een wijziging van de omstandigheden, inzichten of uit te voeren onderzoeken de gemaakte afspraken die in deze overeenkomst zijn vastgelegd aanpassing behoeven, treden afvalwaterpartners hierover in overleg, waarbij zo nodig wordt gekomen tot een aanpassing van dit afvalwaterakkoord.
2.   Indien in de praktijk blijkt dat een bepaald onderwerp niet is geregeld in deze overeenkomst, maar daaraan wel behoefte bestaat bij ten minste één afvalwaterpartner, dan treden afvalwaterpartners in overleg, waarbij zo nodig de gemaakte afspraken worden aangepast en/of de overeenkomst wordt uitgebreid.
3.   Indien zich een geschil voordoet ter zake van deze overeenkomst of daarmee samenhangende of daaruit voortvloeiende nadere overeenkomsten, ook indien slechts één van de partijen van oordeel is dat sprake is van een geschil, zullen partijen eerst proberen tot oplossing van het geschil te komen door mediation conform het reglement van het Nederlands Mediation Instituut zoals dat gold ten tijde van de ondertekening van deze overeenkomst.

Artikel 2.   Inwerkingtreding en duur van de overeenkomst

1.   Deze overeenkomst gaat in op het moment dat dit akkoord is ondertekend per 14 december 2012 en wordt aangegaan voor onbepaalde duur.

Artikel 3.   Opzegging

- 1   Deze overeenkomst is van kracht zolang de in deze overeenkomst beschreven werken operationeel zijn. Een deelnemer kan slechts opzeggen met instemming van de andere deelnemer over het voltooien van de resterende in deze overeenkomst genoemde plichten.

BIJLAGE 1

Planning communicatie activiteiten 2013

1. Externe communicatie naar aanleiding van het feitenonderzoek Afvalwaterketen Etten, Varsseveld en Wehl en het Tweede Afvalwaterakkoord.

Het is belangrijk om de uitkomsten van het feitenonderzoek Afvalwaterketen Etten, Varsseveld en Wehl te delen met de volgende organisaties:

- Deelnemers Beraad Water Achterhoek+ (bestaande uit de Achterhoekse gemeenten inclusief Zutphen en Lochem);
- Koepelorganisaties VNG en de Unie van Waterschappen;
- Ministerie van Infrastructuur en Milieu;
- Stichting RIONED;
- Provincie Gelderland.

Verder is het belangrijk om de besturen van de deelnemende organisaties op de hoogte te brengen/houden van de uitvoering van het Tweede Afvalwaterakkoord Afvalwaterketen Etten, Varsseveld en Wehl.

We gaan dit op de volgende manier doen:

- Opstellen persbericht
- Activiteiten opzetten rondom ondertekening 2^e Afvalwaterakkoord Afvalwaterketen Etten, Varsseveld en Wehl
- Koepelorganisaties, ministerie, provincie en Rioned informeren over de uitkomsten van het feitenonderzoek Afvalwaterketen Etten, Varsseveld en Wehl. Dit gaan we doen door het versturen van een gezamenlijke brief met het feitenrapport als bijlage.
- Geven van een presentatie over de uitkomsten van het feitenonderzoek Afvalwaterketen Etten, Varsseveld en Wehl aan de Achterhoekse gemeenten inclusief Zutphen en Lochem.
- Aan het eind van het kalenderjaar wordt een verslag opgesteld over de samenwerking binnen het afvalwaterteam Etten. In dit verslag wordt aandacht besteed aan: bereikte doelen, de wijze van samenwerking, bereikte besparingen, mogelijkheden voor verdere samenwerking.
- Jaarlijks wordt dit verslag met behulp van een gezamenlijke brief aangeboden aan de koepelorganisaties, het ministerie, de provincie en Rioned. De bestuurders uit het AWA Etten houden de bestuurders van het Beraad Water Achterhoek+ op de hoogte van de samenwerking binnen AWA Etten.

2. Regionale waterdag.

Op een zaterdag in september/oktober organiseren we een regionale waterdag waarbij elke partner een locatie die aansluit bij het onderwerp (RWZI; gemaal; bergbezinkbassin, afkoppelproject enz.) openstelt voor publiek. We gaan de mogelijkheid onderzoeken om deze punten met behulp van een fietsroute met elkaar te verbinden. Langs deze fietsroute kan eventueel nog aandacht worden besteed aan de drukriolering in het buitengebied, reinigen en inspecteren enz.

Publiciteit via eigen media (o.a. website) en natuurlijk de huis-aan-huisbladen. Deze regionale waterdag wordt een keer in de twee jaar gehouden.

3. Publiciteit in huis-aan-huis bladen

We willen regelmatig over de onderwerpen uit de afvalwaterketen communiceren. We doen dit allemaal onder dezelfde titel 'Afvalwaterketennieuws' (met dezelfde opmaak in de huis-aan-huis bladen). Het gaat om de volgende onderwerpen:

- regenwater rondom uw huis (afkoppelen, ook in relatie tot gebruik gif in de tuin);
- afvalwaterzuivering (bijvoorbeeld: wat mag wel/niet in het riool);
- auto wassen;
- grondwater (overlast);
- klimaatontwikkeling;
- samenwerking binnen de afvalwaterketen;
- .....

Deze lijst met onderwerpen is facultatief en wordt jaarlijks bij het opstellen van de communicatieplanning voor het volgende kalenderjaar aangepast.

Planning publicaties lopend kalenderjaar

a. In maart 2013 publiceren we een special over Afvalwaterteam Etten.

Onderwerpen:

- afvalwaterakkoord en feitenonderzoek;
- klimaatverandering en water op straat;
- renovatie van de riolering (gekoppeld aan een lopend project);
- we geven praktisch informatie over de onderwerpen 'autowassen' en 'afkoppelen in relatie tot gebruik gif in de tuin'.

b. In augustus/september, net voor de regionale waterdag, promoten we deze dag.

Onderwerpen:

- kaartje met overzicht wat op elke locatie te bekijken is;
- uitleg over de verschillende locaties en hun functies;
- opstellen fietsroute met info;
- kunnen we hier ook praktische informatie geven? Welke onderwerpen zijn nu gepast?

c. In oktober/november (ongeveer 4 weken na de regionale waterdag) geven we een korte terugblik op deze dag met enkele leuke foto's en reacties van bezoekers.

d. Medio december 2013 blikken we terug op de samenwerking van het afgelopen jaar. Wat heeft het de burger opgeleverd?